

VRIJPOSTIGHEDEN

Joe Louis heeft de bokswedstrijd tegen Max Baer gewonnen door knock out in de vierde ronde. Er waren ongeveer 100.000 toeschouwers.

BESCHAVING

Zó is 't goed:
Er vloeit bloed.
Honderdduizend mensen
Zijn verheugd.
Dát doet deugd,
Dát gaat boven wensen.
Word je moe,
Arme Joe?
't Regent op je slagen.
En je neus,
Grote reus,
Zal nog lang je plagen.
Zó is 't goed:
Er vloeit bloed,
Pats, dat was een rake!
Sla maar toe,
Dan zal Joe
Het niet lang meer maken.
Nog een keer.....
Joe ploft neer:
't Is een dol spektakel.
En 't publiek
Brult zich ziek:
Wat een kei! Mirakel!
En Joe telt
't Lieve geld,
Dat is goed voor 't bloeden.
Elke veeg
Die hij kreeg,
Komt het geld vergoeden.
En hij zegt
Heel terecht:
„Laat die lui maar razen.
Ik lach 't lest,
't Smaakt mij best,
't Geld van al die dwazen.”

Beschaving is een heerlijk woord,
Dat gaarne heel de wereld hoort.
Wij zeggen 't allen plechtig voort,
Elk in zijn eigen taaltje.
Wie 't meent, die telle heel terecht
Zijn geld neer voor een vuistgevecht:
Dat 's een beschavingsstaaltje.

BIJ DE STAD

door Ad. Baars

Zacht snorren de banden van mijn fiets over de straatstenen van de stad. Ik moet me haasten, die verwenste regen heeft me opgehouden en Teun, mijn oude vriend de visser, staat zeker reeds te wachten, want ik heb voor vanmorgen met hem afgesproken het meer en de omliggende sloten eens te gaan verkennen. Als het nu maar droog blijft!

Daar is de pont, gauw naar de overkant en dan de polder in. Een boerenwaluw is nieuwsgierig en komt eens zien wie die vroege bezoeker is, snel flitst zij een paar keer langs mijn fiets; een leeuwerik stijgt op en begint zijn jubelzang, geaccompanyeerd door het doordringende „grutta, grutta, grutta” van een overtrekkende grutto. Daar doemt in de verte de zeedijk op en op de kruin een stip, die langzamerhand de vormen van een menselijke gestalte aanneemt: Teun. Wijdbeens staat hij daar, stoer en vierkant, naar de meeuwenkolonie in het buitendijkse land te kijken.

— Morgen, Teun!

— Wel-heb-'k..... goeie morgen, meneer! Toch nog gekomen?

We drukken elkaar de hand en gaan naar zijn boot. Op mijn vraag of de kamphaant's al op hun kampplaats zijn aangekomen, verneem ik, dat dit niet het geval is. Wel heeft hij een enkel paar gezien, maar het bekende strijdperk onder aan de zeedijk schijnt dit jaar om de een of andere reden niet geliefd te zijn.

— Ze moeten erreges anders zitten, meneer.

Nog enkele minuten en we varen. Teun verzekert me, dat het vandaag droog zal blijven, want de wind is gedraaid en zowaar, de dreigende wolken verlaten ons langzamerhand en het zonnetje breekt door. In de verte rijzen de masten en schoorstenen van de in de haven liggende schepen nog eventjes boven de het polderland beschermende dijk op, daarachter zetten de torens van de stad hun silhouetten in de lichter wordende hemel.

Visdiefjes wieken boven ons op zoek naar buit, grutto's en tureluurs — „stentels” volgens Teun — laten hun roep horen, een enkele Kievit loopt bedachtzaam in het weiland, dat vol staat met pinksterbloemen, die met hun lila kleur de weide een vrolijk aanzien geven. Zacht klotst het kabbelend water tegen ons ranke vaartuigje, dat onder de krachtige riemslagen van Teun snel door de vaart glijdt.

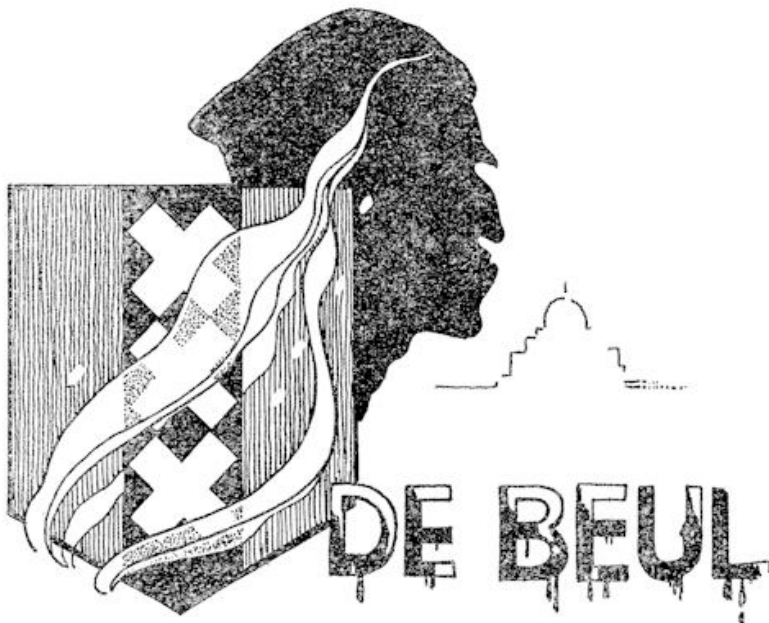
We gaan eerst even naar het zwanenpaar kijken, dat aan de waterkant tussen het riet zijn nest heeft gebouwd. Vader Zwaan komt ons reeds dreigend, met bolstaande vleugels, tegemoet, gereed iedere inbreuk op zijn echtelijk geluk moedig af te wijzen. Tussen het oude riet schemert het wit van zijn echtgenote, die op het nest zit. Als ik een foto neem aarzelt het mannetje geen ogenblik om met uitge-

spreide vlerken en dreigend uitgestrekte hals zijn toorn over zoveel brutaliteit kenbaar te maken; hij klimt op het nest en gaat beschermend voor zijn vrouwtje staan. En zelfs als we verder varen, blijft hij nog een tijd achter ons aanzwemmen; met forse slagen van zijn krachtige poten houdt hij ons met gemak bij en eerst als we een honderd meter van 't nest verwijderd zijn, keert hij terug. Bij de bocht naar het meer toe zit aan de slootkant een eend te broeden en het feit, dat we naderen en een foto nemen, doet haar blijkbaar niets, rustig blijft ze zitten. Het nest ligt plat op de grond en is gemaakt van dorre grasvezels, riet en veel dons. Dan zwenken we door een nauwe geul de wijde waterplas op. Onmiddellijk hebben enkele waakzame futen ons in de gaten en duiken snel onder, maar als ze weer boven komen haalt de kijker ze naderbij en kunnen we hun kleurenpracht bewonderen. Krijgshaftig staan de twee pluimpjes op hun kop recht overeind, geflankeerd door de als bakkebaarden ahangende siervaren van de kop. We varen langs het riet en hebben spoedig een nest ontdekt, bestaande uit rottende plantendelen, schijnbaar zonder orde op en over elkaar gelegd, met vier eieren, waarvan drie reeds vuil-bruin gekleurd zijn en één nog groenachtig is, hetgeen er op wijst, dat het pas gelegd werd, alles met wat slappe vochtige stengels bedekt en onzichtbaar gemaakt. Het is een en al nattigheid en we verwonderen ons er weer over, dat de vogel desondanks in staat is ze te verwarmen en uit te broeden. Het futenpaar ligt op veilige afstand argwanend naar ons te kijken, natuurlijk dodelijk bang en nieuwsgierig wat deze ongewenste bezoekers daar bij hun woning uitvoeren. Voordat we weggaan bedekken we de eieren weer zorgvuldig.

„Zwarte” sterntjes in hun blauwe rok cirkelen kriesend boven ons en daar in het riet aan de wallekant zit een visdiefje op een staak uit te rusten van zijn jachttochten. Hoewel we tamelijk dicht langs hem varen, blijft hij zitten en duidelijk kunnen we zijn kleuren zien. Het is geen bonte verscheidenheid, maar het eenvoudige zwarte kapje, zijn rode snavel en poten en het wit van de veren, geven zo'n harmonisch geheel tegen de achtergrond van het oude lichtbruine riet, dat we hier een prachtig schilderij voor ons hebben, verrukkelijk in al zijn eenvoud. Verder in het weiland zitten nog enige sterntjes en het valt ons op, hoe ze allen de bek opengesperd houden; we kunnen ons niet verklaren waarom, zo warm is het toch niet.

Het zonnetje heeft ons in de steek gelaten en de wind steekt op. Het meer begint woelig te worden en de futen, die af en toe hun brullend geroep laten

VRIJPOSTIGHEDEN

DE BEUL

Dat was toch wat in Amsterdam,
Toen daar De Beul te voorschijn kwam.
De schouwburg liep die avond vol
En 't werd er waarlijk al te dol.
Och ja, ons goede Nederland
Vliegt in deez' dagen haast in brand,
En ook de schouwburg brengt geen heul,
De Beul ziend', wordt men bijna beul.
Het Amsterdamse stadsbestuur
Liep zich de sloffen uit het vuur.
Het zei: „De Beul, o goede lien,
Die moet je horen, moet je zien;
Dat is een stuk, waarvoor het geld
Met vreugd kan worden neergeteld.
Subsidie geef ik goed en graag.
Is 't stuk het waard? Dat is geen vraag,
En wie De Beul godslastrijk vindt,
Nu, die is zeker stekeblind.
Wie dubbel luistert, merkt al ras:
Het kleinste woord is op zijn pas.
Men zegt: De Beul, dat is een prul,
Maar wie zo spreekt, heeft geen benul
Van Kunst — dit woord met grote K —
En praat de domme massa na.
En wie De Beul niet slikken wil,
Die blijve thuis en hou zich stil.
Een deel van het belastinggeld
Wordt als subsidie neergeteld,
Betaal dus maar gerust aan mij;
Van 't zien en horen ben je vrij.”
En wie dan zegt: Och ja, dan moet
De Beul wel goed zijn, dubbel goed,
Want voor een slecht, onwaardig stuk
Betaalt men zich geen ongeluk,
Die denkt zo dwaas en spreekt zo dwaas,
Als 't stadsbestuur. Helaas! Helaas!

HANS UIT 'T GOOI.

alleen maar „die grootbaas“. Ook het geluk dat hij in zijn tweede huwelijk vindt verandert hem niet. Hij „bly 'n halwe twyfelaar“. Alleen in ethische zin wordt de strijd om God tenslotte opgelost, de innerlijke vrede bereikt. Van een bekering, zoals de Hollandse christelijke roman, zelfs op haar best, zelden ontberen kan, is dan ook geen sprake. De oplossing van Dawids levensstrijd is tegelijk die van de sociale problemen, vooral van het arme blankenvraagstuk. Dawid heeft als boer hoogstens één bijwoner nodig. (Een bijwoner is ongeveer, wat men in Holland onder een op het erf van een boer wonend arbeider verstaat. Zulk een bijwoner is te arm om een eigen plaats te bewerken, of door geboorte, of door minderwaardigheid, of door natuurrampen, droogte, sprinkhanen, zoals die het boerenleven hier bedreigen). In plaats van één, neemt Dawid vier bijwoners en geeft zodoende aan een groter aantal dezer mensen een levensmogelijkheid. Ook houdt hij een groot aantal kaffers aan, zg. woonkaffers, die dus op zijn grond mogen wonen en daarvoor een deel van het jaar voor hem moeten werken. Zijn streven is werk te verschaffen en daardoor de ontwrichte existenties weer in 't rechte spoor te brengen.

Voorts vertegenwoordigt zijn boerenbedrijf

een soort van coöperatie. De producten van landbouw en nijverheid moeten zoveel mogelijk daar ook weer opgebruikt worden. Dawid wil niet in de eerste plaats werken voor de markt. Immers dan is men in tijden van duurte zowel als van prijsdaling steeds gedupeerd.

Indien dit ideaal verwezenlijkt werd, zouden inderdaad aartsvaderlijk Afrikaanse toestanden terugkeren. In hoeverre het echter mogelijk is de tijd terug te zetten is natuurlijk de vraag.

Onwillekeurig moest ik bij het lezen van „Dawid Booysen“ denken aan „Hoe het groeide“. Ook Hamsun vecht voor een ideaal: terug naar de natuur, naar het boerenleven, naar de ontginning der moederlijke aarde. Evenals bij Hamsun groeit er bij Dawid Booysen iets, nl. een boerenbedrijf in samenwerking voor elkaar. Hamsuns ideaal is zuiver natuurlijk, dat van Van Melle ethisch.

Een vergelijking op de artistieke waarde moet natuurlijk ten ongunste van Van Melle uitvallen. Hamsun is groter kunstenaar, zijn werk is grootser van opzet, rijk aan kleurige gebeurtenissen en boeiende figuren. Van Melle is er echter ook in geslaagd een roman te geven, die, zuiver, beknopt, goed van compositie en verteltrant, aan zijn bescheiden doelstelling beantwoordt.

oud DRIEKONINGEN-LIED

(Uit de Middeleeuwen).

Het quamen drij coninghen uijt verre landen,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
om Gode te doen een offerande;
des waren sij vro.

Sij quamen van Ooste, sij quamen van verre,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
al bijt verlichten van eender sterre;
des waren sij vro.

Maer doen sij binnen Jerusalem quamen,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
die claerheyt der sterre sij niet en vernamen;
des waren sij droef.

Doen sij over tafel waren geseten,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
doen quam daer Gods enghel al in secreten;
des waren sij vro.

„Ghij heeren, ghij en moghet niet langer beyden,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
Herodes die doet sijn paert bereyden;“
des waren sij droef.

„Wel op, ghij heeren, en laet staen u eten,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
Herodes is op sijn paert geseten;“
des waren sij droef.

Doen sij bujten Jerusalem quamen,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
die claerheyt der sterren sij weder vernamen;
blij waren sij doen.

Sij volchden die sterre in corter stonden,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
tot Bethleem daer sij dat kindekijn vonden;
blij waren sij doen.

Den eenen ginck voor den anderen staen,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
om dat hij ierst ten offer sou gaen;
des waren sij vro.

Sij vielen daer tsamen al op der aerden,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
sij loofden den coninck van grooter waerden;
des waren sij vro.

Sij offerden daer myrrhe, wierroock ende gout,
— nu wieghen, nu wieghen, nu wieghen wij, —
sij loofden dat kindekijn menichfout;
des waren sij vro.

De Olympische Zanger, spelend op de zevensnarige lier. De afbeelding is genomen naar een beschilderde vaas.

op de 60 nevenaltaren, waarna de loting plaats had. De spelers moesten altijd loten om hun volgorde. Hiermee ging de ganse dag heen, zodat de bezoekers zich meestal bezighielden met godsdienstige plichten en het bezoeken van de olympische instellingen. Olympia was trouwens zelf een prachtige toeristenstad, schilderachtig gelegen op de oever van een riviertje, in heuvelachtig terrein. Afwisseling genoeg dus.

De volgende dagen was men in het stadion, een grote renbaan. „Men“, d.w.z. de mannen, want Hellas was nog niet zo geëmancipeerd, dat het vrouwen toeliet tot de toeschouwersruimte, laat staan tot de spelen zelf. Wedlopen, boksen, wagenrennen met de vier-span, discus- en speerwerpen wisselden elkaar af. Olympische zangers gaven hun liederen ten

Als dan tenslotte het einde gemaakt was, had de prijsuitreiking plaats en de huldiging. Een geldprijs, vrijkaarten voor theaters, vrijdom van belasting vormden de verschillende prijzen der winnaars. Zoals u ziet, waren sommige prijzen wel origineel.

Hiermee waren de spelen geëindigd. Natuurlijk werd alles nog eens besloten door een godsdienstige plechtigheid en een diner voor de winnaars. Evenals dat tegenwoordig geschiedt, werden de winnaars met grote huldigingen en feestelijkheden ingehaald in hun woonplaatsen. Radio was er nog niet, dus ze konden niet verwelkomd worden door een microfoon, waardoor ze den volke hun behouden thuiskomst konden melden.

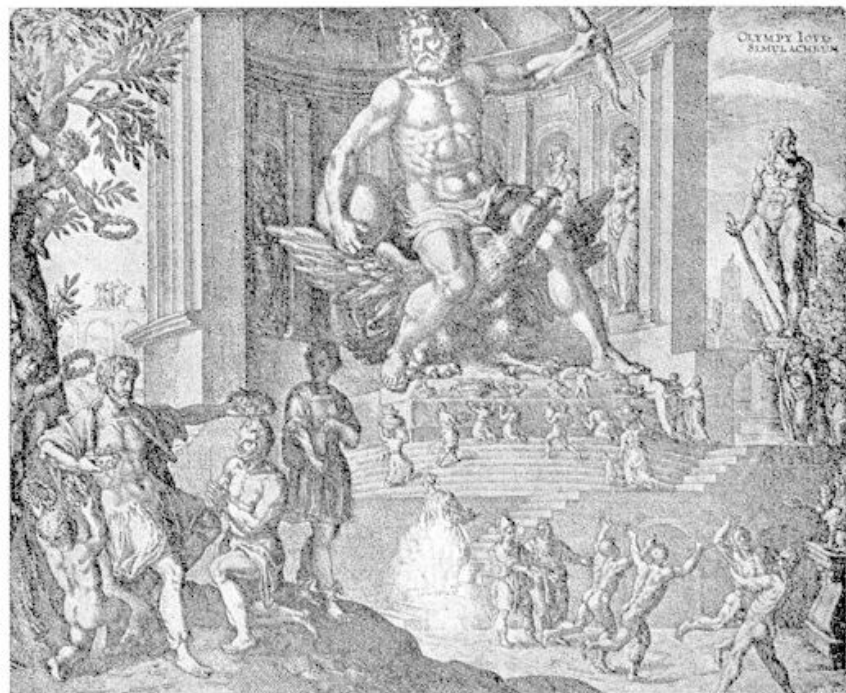
Een eeuw of tien hebben deze spelen geregeld plaats gehad. Stellen we het begin op plm. 700 voor Christus', in 333 na Christus' werden de laatste spelen gehouden, want in 394 kwamen de west-goten Olympia plunderen en verwoesten. Keizer Theodosius I verhief het christendom in 375 tot staatsgodsdienst. En gedurende de eerste eeuwen van het christendom had de gelovige een bepaalde afkeer van lichaamscultuur. De spelen waren dan ook al-

lang in discreditie geraakt en Theodosius verbood de spelen, terwijl hij het Zeus-beeld uit de tempel liet halen en naar Constantinopel deed overbrengen. Bij de latere plunderingen vielen de gebouwen in puin en wat er nog overbleef verwoestte enkele eeuwen later een aardbeving.

Zo bleef de vroegere glorie hier als ruïne liggen tot aan het eind der vorige eeuw met franse en duitse hulp hier allerlei opgravingen werden gedaan, wat ook de aanleiding werd van het plan de Olympische Spelen weer in ere te herstellen.¹⁾ In 1896 werden ze voor het eerst te Athene weer gehouden en daarna iedere 4 jaar als vanouds. Later zijn daar nog de Olympische Winterspelen bijgekomen, waarvan de 4e in Garmisch-Partenkirchen reeds weer zijn afgelopen.

¹⁾ Een aardige gids voor de Olympische Spelen is uitgegeven in de Libellen-Serie, no. 160, „Olympisch Spel“ door C. Mortimer. Alle bijzonderheden over de Spelen vindt men hierin bijeen, terwijl een groot aantal foto's verschillende dingen nog verduidelijkt.

Het Zeusbeeld te Olympia naar een middeleeuwse prent.

Voelen wij ons nog al safe tegenwoordig?

De Engelsche diplomatie vreest dat Mussolini een nieuw imperium wil stichten. De Balkan schijnt het verdere doel, tenminste als Italië zolang de sancties kan overleven. Het enthousiaste leger kan tevens geen revolutie maken in Rome.

De bewapenings-wedstrijd Berlijn-Parijs gaat door.... Arme belastingbetaler, - straks - Arme menselijke levens. Niet alleen weerbare mannen, maar vooral vrouwen en kinderen.

Parijs is 2 uur vliegen van de grens af en Keulen en Dusseldorf 4 uur vliemens vanaf b.v. Engeland. Is de mensheid met verblinding geslagen?

De mensen die het van de voorjaarsjapannetjes

1 Mei. Dit is 't portret van de man die z'n aangifte-biljet invult.

Zo doet hij wanneer hij straks z'n aanslag thuis krijgt.

Maar laat ons blij zijn als we nog belasting moeten betalen

Peter Lutz
LAREN

Dr. de Wild, zoon van den bekenden Haag-
sen schilderijenrestaurateur kreeg op-
dracht, zich op de hoogte te stellen van de
toestand der Hollandse schilderijen in ge-
noemd museum. Toen hij het stuk met de
signatuur van Frans Hals onder de loupe
nam, kreeg hij sterk de indruk, dat som-
mige gedeelten later waren overgeschild-
erd en waarschijnlijk veranderd.

Op verzoek werd nu een X-straling toege-
past. De resultaten waren boven verwach-
ting. De Röntgen-foto wees uit, dat de muts
van een latere datum moest zijn, een over-
schildering dus, en verder, dat er ook in de
omgeving van het wijnglas iets niet in de
haak was. Het monogram was in orde.

Men stond nu dus voor een restauratie,
waarvan de resultaten met spanning wer-
den tegemoet gezien.

Maar het geval werd gecompliceerder.

Dr. Schneider, assistent van het Haags mu-
seum, attendeerde Dr. de Wild op het be-
staan van een gravure van Van der Velde,
tijdgenoot van Frans Hals. De gravure ver-
toonde hetzelfde model, denzelfden man in
dezelfde houding. Alleen: de man had geen
muts op en in plaats van een wijnglas had
hij een ezelskinnebak in de rechterhand.

Men gaat over tot restauratie.

Muts en wijnglas verdwijnen, haardos en
ezelsbot komen voor de dag. Schilderij en
gravure vertonen geen verschillen meer.
De laatste is dus waarschijnlijk een copie
geweest van Frans Hals' schilderij en ver-
vaardigd vóór de overschildering.

Een aardige bijkomstigheid was, dat men
nu ook de naam wist van den man met het
eigenaardige voorwerp in zijn vuist. Die
naam kwam namelijk voor in een rijmpje
onder de gravure van Van der Velde.
't Was een bekende kwant uit Hals' omge-
ving te Haarlem en het kinnebak werd ge-
bruikt bij een tamelijk ruw spel van die tijd.
Tot zover het tijdschriftartikel.

Niet onmogelijk heeft een latere koper van
het stuk genoemd spel niet gekend en heeft
hij iemand opdracht gegeven, er een wijn-
glas voor in de plaats te schilderen, me-
nend, dat dit beter paste in 't geheel. Ten
volle gelukt is het in elk geval niet; men
lette er maar eens op, hoe onhandig de
man het glas met de vuist omklemd heeft.
We meenden, dat een en ander belang-
wekkend genoeg was, om door te geven.
Het demonstreert meteen duidelijk, wat we
in het begin van dit artikel betoogden.

Voor de restauratie.

Na de restauratie.

De vreemde wereld.

Prettige nationalistische mentaliteit is die van de Itol. journalisten die de overwonnen Negus in de vergadering te Genève hoonden.

Alles staakt in Frankrijk tot in 't gekste toe.

De beroepsdansen aan de Riviera dreigden ook te gaan staken en de dansvloeren te bezetten. 't Lijkt me hard en ongemakkelijk.

't Ergste is het wanneer de juffrouw van de toiletten ook gaat staken en alles gaat bezetten!

De Opéra Comique staakte ook en gaf 's nachts om 2 uur een bal met muziek van 't orkest. C'est comique!

Verkeers overtredingen worden in Zagreb (Yugo-Slavië) gestraft met 't laten leeglopen van de banden. Onder 't oppompen mag men zijn zonden overdenken! - PETER LUTZ -

WESTFRIESE GASTDAGEN

● DOOR K. NOREL

Ze zijn nu uit de tijd, de gastdagen. De hoogconjunctuur is over West-Friesland gegaan. De weiden zijn gescheurd. Koolbouwer gaf rijker bestaan dan grasboer, en bollenkweker kon je later nog weer beter wezen dan koolbouwer. De boerderijen

met het hupse puntdak, en de kleine woninkjes met de houten topgevel staan nu onwennig en vereenzaamd tussen winkels en landhuisjes. En de auto's hebben de plaats van de sjezen en de tentwagens ingenomen.

Die hoogconjunctuur is nu weer glad voorbij. Na zes jaren, waarin de tuinders met schorpioenen gegeseld zijn geworden, zijn de auto's verdwenen en hebben de villa's hun glans verloren. Maar de rijtuigen en de paarden zijn niet teruggekomen, de „hultjes" en de „kiepen" der boerinnen evenmin, en het aloud gebruik der gastdagen is niet hersteld geworden.

Als ik dus over de gastdagen wat vertel, dan heb ik het over de verleden tijd, over een dertig, veertig jaar terug. Ik heb het dan ook over de kermis en over de Zondag, want de gastdagen vielen altijd op Zondag en ze hingen altijd met de kermis samen. West-Friesland is thans het „land zonder herders" geworden, het land van de lege pastorieën en van de kerken, die Zondag aan Zondag gesloten blijven. Voor dertig jaar hadden de meeste pastorieën nog bewoners, en gingen in de meeste dorpen de kerkedeuren nog elke Zondag open. Maar toen reeds leefde het volk aan de kerk voorbij. In die jaren hebben moderne dominees de huidige staat van zaken voorbereid....

Kermiszondag, dat was de gastdag voor het hele dorp. Dan was er geen woning of er kwamen familieleden of vrienden „te warskip", en omdat elke Westfriesin er prijs op stelde, dat de gasten een „gnappe" indruk zouden krijgen, was het in de week daarvoor „uitdoenderstaid". Dan moest in de eerste plaats alles binnenshuis een beurt hebben, niet alleen de kamers en de gangen, maar ook het „koejes" (de koestal) werd „gewitteld". Stallen en groep werden grondig gereinigd en daarna in de witkalk gezet, en voor de raampjes, waar 's winters de koeien met hun lodderogen doorkeken, werden kraakheldere gordijntjes gehangen. Dat was de binnenkant, maar de buitenkant van het huis werd evenmin vergeten. De dorpsschilders kwamen in de week voor „kerremis" handen tekort, om alle hekken en brugjes te verven; de boer of zijn knecht moesten in tuinen en op dammen het gras korten en de „kantjes snaien", en vergeet vooral niet, dat de gevels en bomen vóór het huis hun beurt moesten hebben. De muren kregen een onderrand van zwarte teer, en daarboven een brede band van blauwe kalk, en de linden vóór de huizen hadden dezelfde bewerking te ondergaan. Het onder eind der stammen tot een hoogte van een goede meter werd geblauwd.

Op zo'n Zaterdagavond voor „kerremis" moest je zo'n Westfries dorp eens door-

